

A felsővárosi szivattyutelepet villamos üzemre alakítják át.

— A gázgyár előterjesztése a tanácshoz. —

(Saját tudósítónktól.) A Központi Gáz- és Villamossági R. T. szegedi telephéneket vezetője a felsővárosi szivattyutelephéneket villamos üzemre való átalakítása tárgyában pénteken a következő beadványt intézte a tanácshoz:

— Ama szembejövő kedvező üzemeredmény, melyet a hármaskölyuki szivattyutelephéneket villamos üzemre való átalakítása alkalmával tapasztaltunk, ahol ugyanis a mérnöki hivatal által kimutatott évenként körülbelül 20.000 koronát kitevő üzemi költségek a villamos üzem esetén 10100 koronára csökkennek, tehát a megtakarítás az által, hogy a régi, részben sok személyzeti, de sok üzemi kiadást okozó gőzgép üzemet beszüntettük és helyette villamos üzemet létesítettünk, évenként körülbelül 9900 koronát tesz ki, készlet bennünket arra, hogy a felsővárosi szivattyutelephéneket elektromos üzemre való átalakítása tárgyában előterjesztést tegyünk. Szembetűnő eredménye még a villamos üzemnek, hogy nem csak üzem megtakarításokat érhetni el vele, hanem a berendezésnek üzembiztonsága is lényegesen emelkedett, úgy hogy a berendezés egyszerűségéből kifolyólag szükségtelen ezen a helyen egy külön, nagyobb szakképzettséggel bíró kezelőt alkalmazni. A jelen üzem mellett a hármaskölyuki szivattyutelephéneket üzemi kiadásait a következőkben állítottuk össze: Áramköltség évente K 7000, kezelő gépész fizetése 2300, olajköltség 320, épületjavítási és fenntartási költségek 300, gépi berendezés fenntartási és javítási költségei 200, összesen K 10120.

Ez a kedvező eredmény, továbbá ama törekvésünk, hogy a város közönségének a modern technikai létesítések beszerzésénél önzetlenül segédkezést nyújtsunk, feljogosít bennünket, hogy a következőkben ajánlatot tegyünk hasonló értelemben a felsővárosi szivattyutelephéneket jelenleg már régen elavult üzemi kiadások elektromos üzemre való átalakítását illetően. Mi az ezen berendezéshez szükséges ajánlatokat több cégtől beszereztük és a mellékelt költségvetésbe felvettük ama berendezési tárgyakat, melyek úgy minőség, mint kivétel szempontjából, továbbá ár tekintetében a legmegfelelőbbek. A költségvetéseket eredetiben bemutatjuk és azoknak kalkulálásánál ugyanazon alapot vettük, mint amely elv szem előtt tartása mellett a hármaskölyuki szivattyutelephéneket megajánlottuk, illetőleg leszállítottuk. Ezen berendezést is hajlandók vagyunk a városnak öt éven át, azaz 60 hónapon keresztül, a tőkének 2%-os havi részlete ellenében leszállítani, oly módon, hogy öt év múlva a teljes berendezés a város tulajdonába megy át.

A szolgáltatandó áramegységárat illetően csupán a háborus viszonyok következtében rendkívül megnövekedett üzemi kiadásaink miatt kérjük a fogyasztás mérvére való tekintet nélkül kilowattóránként a 12 filléres áramegységárat elfogadni. Előbbi, a hármaskölyuki szivattyutelephéneket erőátviteli berendezésére tett ajánlatunk szerint a 100,001 kilowattórától 200,000 kilowattóráig terjedő áramfogyasztás kilowattóránként csak 11 fillérrel, a 200,000 kilowattórán felül évi áramfogyasztás pedig kilowattóránként csak 10 fillérrel számíttatik. Megjegyezni bátorokodunk, hogy abbeli kérelmünk, hogy a 12 filléres egységár legalább a háboru okozta súlyos viszonyok tartama alatt függetlenül az évi áramfogyasztásra változatlanul fenntartassék, nagyobb engedmény szüneteltetését nem jelenti, mert ha mindkét szivattyutelephéneket évi összárámfogyasztását számításba is vesszük, ez utóbbi körülbelül csak 100,000 kilowattórát tesz ki egy évben. Természetes

azonban, hogy mint a jelenlegi rendkívüli viszonyok megszünnének, mi az ezen erőátviteli berendezésekre adott fokozatos árcsökkenési kedvezményt ismét hatályba fogjuk léptetni. Mint a hármaskölyuki szivattyutelephéneket nézve megállapítottuk, a most szóban levő felsővárosi szivattyutelephéneket miatt is ki kell kötnünk, hogy ezen telep áramfogyasztása után a világítási szerződés 26. szakaszában a város számára biztosított részese-dés nem jár.

A tanácsnak ezen ajánlatot az elektromos üzemre való áttérésre most ezen rendkívüli viszonyok dacára csakis a város közönségével szemben tanúsított önzetlen jóindulatunkból kifolyólag tesszük, mert saját üzemi kiadásaink is tapasztaljuk, hogy különösen a mostani háborus viszonyok az egyes széttagolt üzemi kiadások oly többletkiadásokat ró-

Szeged város 1917. évi költségvetés előirányzata.

(Saját tudósítónktól.) Scultéty Sándor városi főszámvevő pénteken terjesztette a tanács elé a város 1917. évi költségvetés előirányzatát. A költségvetésből megállapítható, hogy a kiadások emelkedtek, míg a fődözetül szolgáló bevételek rendkívül csökkentek. Bizonyos, hogy ez az alakulás kivételes és csak a háborus viszonyokra vezethető vissza és ebből a jövőre kilátó következtetéseket levonni nem lehet.

A főszámvevő jelentése a következő:

A költségvetés mérlegét a következőkben ismertetem:

	Kiadás K	Bevétel K	Hiány K
1917. évi	7,008.946	5,971.178	1,037.768
1916. évi	6,653.341	5,615.554	1,037.787

Az 1916. évi költségvetés eredményével szemben 355.605 koronával több kiadás és 355.624 koronával több bevétel mutatkozik. A jelentkező 1,037.768 korona hiány az előző évi 2,075.535 korona, egyenes állami adó után számítandó 50%-os városi pótdoból fedezendő.

Az egyes költségvetési tételek eredménye szerint a múlt évben előirányzott összegekkel szemben a bevételeknél a következő változások észlelhetők: Visszaesés mutatkozik az állami borítal és husfogyasztási adónál 90.000, a köveztvámnál 30.000, a tápéri réti földeknél 63.000, az ipariskolai államsegélynél 12.000 korona. Emelkedés mutatkozik a következő bevételi tételeknél: a halászatnál 4000, a fogyasztási adó utáni segélynél 90.000, a vízvezetéknel 26.000, a gőzfürdőnél 11.000, a kamatok és osztalékoknál 344.000, a házbérfilléreknél 113.000, a tandíjaknál 15.000 korona.

A kiadásoknál a következő nagyobb változások fordulnak elő: Emelkedés mutatkozik: a vízvezetéknel 37.000, a gőzfürdőnél 13 ezer, a közbiztonságnál 22.000, a fűtésnél 16.000, a rendőrök ruházatánál 18.000, a szegényháznál 21.000 korona.

A bevételek és kiadások összehasonlításából kitűnik, hogy a költségvetés mérlege 355.000 koronával és ezzel a költségvetés főösszege hét millió koronán fölül emelkedett.

A bevételek visszaesése, amely mintegy negyed millió koronát tesz ki, kivéve az iparos tanone- és kereskedő-tanoneiskolai államsegélyeket, kizárólag a háboru okozta súlyos közgazdasági állapotokra vezethető vissza. — Szembeötlő az állami borítaladó és husfogyasztási adótételnél jelentkező 90.000 koronás visszaesés, amely bővebb magyarázatra nem szorul, mert a hus és bor árának rohamos emelkedésével a fogyasztás napról-napra még most is esökkenőben van. Ezen bevételi visszaesés a városi pénztárt azonban csak átmenetileg érinti, mert a fogyasztási adók után a haszonrészesedés törvényes in-

nak, hogy technikai szempontból az üzemek összpontosítását ott, ahol csak lehetséges, meg kell oldani.

A berendezéshez szükséges áramot a városi hálózatból vennők és saját költségünkre kiépítjük a Kistisza-utcában a szükséges utcai vezetéket a szivattyutelephéneket határáig. A telep határán belül levő vezetékeberendezés költségei ugyancsak a mellékelt költségvetésben meg vannak adva.

Tisztelettel kérjük a tekintetes tanácsot, hogy ezen, a város érdekében készített beadványunkat soronkívül letárgyalni sziveskedjék, mert mind a motor, mind a szivattyugyártó cégek gyártmányaik árait állandóan emelik és jelen körülmények között a rézzel tekercselt motorok gyártását a hadvezetőség nem tiltotta be, tehát műszakilag tartós és kifogástalan berendezést lehet szállítani.

tézkedéssel az állammal szemben fiksz összegben van megállapítva, úgy, hogy az e címen és rovaton jelentkező 90.000 korona bevételi visszaesést, mint az államkincstár által megtérítendő előirányoztam. A városi tárt illető fogyasztási adópótlék előirányzatát ugyancsak az előbb jelzett indokokra figyelemmel 13.000 koronával kellett mérsékelni.

A köveztvámn előirányzatát tekintettel az 1915. évi tényleges eredményre, újból 30 ezer koronával kellett apasztani. A bevételek visszaesésénél szembeötlő különösen a tápéri réti és nagykesesi bérföldek előirányzati tételénél a 69.000 koronás visszaesés. A tápéri réti bérföldek területre 3019 és a nagykesesi bérföldek pedig 239 kataszteri hold terjedelműek. Ezen bérföldeknél jelentkező bérviszsaesés indokát abban kell keresni, hogy a hadbavonult bérlők bérlleteiktől visszaléptek, a hátramaradtak pedig a föld művelését nem vállalták.

Tisztelettel kérem a tekintetes tanácsot, méltóztassék a tápéri réti és nagykesesi bérlleti ügyet sürgősen megvitatás tárgyává tenni és arra vonatkozólag a gazdasági szakbizottság véleményét kikérni.

A bevételek emelkedésénél két üzem és pedig a vízvezeték jövedelme mutat 26.000 korona, a gőzfürdő jövedelme 11.000 korona emelkedést. Az előbbi a vízvezeték díjak, utóbbi a fürdő használati díjak felemelésének a következménye. Az erdők jövedelme 28.000 korona bevételi emelkedést eredményez. Ezen tétel emelkedését a tanyai nép pénzösszege folyamánként a fák kedvezőbb alakulásával, részben pedig a kitermelés fokozásával indokolom.

A kamatok és osztalékok tételénél 344.000 korona a bevételi többlet. A többlet onnan származik, hogy a III. és IV-ik hadikölcsönből jegyzett 3.000.000 korona 6%-os és 3 millió korona 5 és fél százalékos kamatai bevételre előirányoztattak. A kamat jövedelem részben felhasználatik a hadi kölcsön kötvényekre felvett lombardkölcsönök kamatainak kiegyenlítésére.

A házbérfillérekből várható jövedelemről számításaim alapján 195.174 koronát irányoztam elő. Így e címen az eddigi 82.167 korona lakrészdóval szemben 113.000 korona jövedelmi többlet remélhető. Kérem a tekintetes tanácsot, kegyeskedjék úgy a házbérfillér, mint a módosított vízvezeték szabályrendelet mielőbbi jóváhagyása iránt a szükséges intézkedéseket megtenni.

A kiadási tételek emelkedésére vonatkozólag általánosságban jelzem, hogy azok legnagyobb részt a háboruval járó tetemes árdragulások következményei, általában alig van költségvetési cím és rovat, ahol az emelkedő kiadások, mással indokolhatók lennének, így a kiadások emelkedésének indoklására csak ott terjeszkedem ki, ahol azok